

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/13518-1
Saksbehandler Stein Christian Midling-Jenssen

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	22.05.2025

Fordeling av spillemidler til kulturarena

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Hovedutvalget vedtar fremlagte tabell, med forslag til fordeling av 4 770 000 koner, som fylkeskommunens prioritering av spillemidler til desentralisert ordning for tilskudd til kulturbygg 2025.

Vedlegg

Retningslinjer for desentralisert ordning for tilskudd til kulturarenaer i Agder
Tabell. Fordeling av spillemidler til kulturarena. 2025.

Sammendrag

Kultur og likestillingsdepartementet vedtar fylkesvis fordeling av rammebeløp for tilskudd til desentralisert ordning for tilskudd til kulturbygg 9. mai. På grunn av administrative skrivefrister er ikke eksakt beløp som tildeles Agder innarbeidet i denne saken. Norsk Tipping har rapportert om høyere overskudd i 2024 enn i 2023, og derfor er det valgt å basere årets tildeling på fjorårets beløp.

Det har i 2025 kommet inn i alt 11 søknader hvorav 7 av søknadene er godkjente. Resterende søknader faller utenfor ordningen fordi de ikke oppfyller krav i retningslinjene. De 11 søknadene hadde en samlet søknadssum på 6 402 000.

Fordelingen av spillemidler 2025 er basert på Kultur- og likestillingsdepartementet og Agder fylkeskommunes retningslinjer. I tillegg er fordelingen gjort i tråd med føringer i Regionplan Agder 2030.

6 av de godkjente søknadene er anbefalt prioritet, da de oppfyller kravene i tilskuddsordningen. Disse har en samlet søknadssum på 4 770 000,-. Dette er en sum som ansees for å være innenfor årets tildeling.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at fremlagt tabell med forslag til fordeling av 4 770 000,- kroner i spillemidler til kulturarenaer 2025 vedtas.

Saksopplysninger

Regjeringen fordeler hvert år overskuddet i Norsk Tipping, hvor en andel av beløpet øremerkes til desentralisert ordning for tilskudd til kulturbygg. De årlige avsetningene til den desentraliserte tilskuddsordningen finansieres av overskudd fra statlige spill, også kalt «spillemidler».

Vanligvis blir beløpene meddelt fylkeskommunene i løpet av mai i tildelingsåret.

Til desentralisert ordning for tilskudd til kulturarena for 2025 blir hovedfordelingen gjennomført 9. mai i år. Dette er etter skrivefrist for vår politiske sak. For at saken skal kunne bli behandlet før sommeren slik at fordeling og svar skal kunne gå ut til søker, legger vi derfor til grunn at fordelingen blir tilnærmet lik det den var i fjor.

I 2024 ble det totalt avsatt 86 250 000 kroner på landsbasis til formålet, og Agder fylkeskommune fordelt 5 227 259 kroner av disse spillemidlene. Norsk Tipping har rapportert om høyere overskudd i 2024 enn i 2023, og derfor er det valgt å basere årets tildeling på fjorårets beløp.

Fylkeskommunen sender ut varsel om ordningen i brev til kommunene hvert år, og har informasjonsmøte med kommunene i forkant av frist. Alle søknader går via anleggsregisteret.no, og kommunene i Agder har frist til å gå gjennom og sende videre søknader til fylkeskommunen. Kommunene har samtidig ansvar for kontakt og markedsføring av ordningen i sin kommune.

Det har i 2025 kommet inn i alt 11 søknader hvorav 7 av søknadene er godkjente. Resterende søknader faller utenfor ordningen fordi de ikke oppfyller krav i retningslinjene.

De 11 søknadene hadde en samlet søknadssum på 6 402 000.

Behandling

Fylkeskommunen behandler søknadene etter at de er sendt over fra kommunene.

Fylkeskommunen gjennomgår søknadene for å se om de oppfyller kravene i retningslinjene for ordningen. Alle kommuner med søknader som inneholder mangler blir kontaktet underveis for å kunne rette opp i søknadene, og mange av disse blir endelig godkjent etter denne runden.

I 2025 er det i alt 7 av 11 innsendte søknader godkjent og satt som «formelt i orden» Dette gjøres i anleggsregisteret, som er departementets fagsystem for ordningen.

Retningslinjer

Retningslinjene fra departementet er vide, og det er opp til de forskjellige fylkeskommunene å utarbeide sine egne retningslinjer. Dette gjør at fylkene forvalter ordningen på forskjellige måter.

Fra KUDs retningslinjer:

Formål

Tilskuddene skal bidra til egnede lokaler, bygninger og utearenaer som gir rom for ulik kulturell virksomhet. Tilskudd kan gis til kulturhus, flerbrukslokaler eller spesiallokaler for kunst og kultur, som bibliotek, bygg for museum eller andre kulturverntiltak, scenekunstlokaler, konsertsal eller formidlingslokaler for billedkunst. Tilskudd kan også gis til etablering av livssynsnøytrale seremonirom.

Midlene kan benyttes til nybygg, ombygging og modernisering av kulturbygning, men ikke til vedlikehold eller drift.

Det er videre satt ned prioriteringer, formål og krav for vurdering av søknadene i Agder sine retningslinjer for tilskuddsordningen. Disse ble vedtatt av hovedutvalget for næring, kultur og miljø sak 8/25 - 06.02.2025, og er bygget på Regionplan Agder 2030.

Fra *Retningslinjer for desentralisert ordning for tilskudd til kulturarenaer i Agder*:

Formål

Agder fylkeskommune skal bidra til at det bygges egnede lokaler, bygninger og utearenaer som gir rom for ulik kulturell virksomhet med fokus på deltakelse og formidling av kunst og kultur.

Fylkeskommunen vil prioritere følgende kulturarenaer

- *Kulturarenaer som øker barn og unges tilgang til kulturaktiviteter.*
- *Kulturarenaer som ivaretar nye behov og bredde for kulturlivet i fylket.*
- *Kulturarenaer med flerbruk-, gjenbruk- og sambruksaspekt vil prioriteres.*
- *Egnede lokaler med fasiliteter spesielt tilrettelagt den kulturelle aktivitetens egenart*
- *Kommunale prioriteringer blir som hovedregel lagt til grunn.*

Vurderinger

Oslo Economics har på oppdrag fra kultur- og likestillingsdepartementet hatt en gjennomgang av ordningen. Her peker de på at ordningen fanger opp flere politiske målsetninger også utover kulturområdet. I tillegg til kulturpolitiske målsettinger, omfatter ordningen frivillighetspolitikk og til dels distrikts- og regional utjevningsspolitikk. Ulike fylker vektlegger disse hensynene i ulik grad, noe som resulterer i varierende praksis.

Det pekes også i rapporten på at fylkeskommunene markedsfører ordningen i liten grad.

Det er foreløpig ikke foreslått endringer, men det må antas at departementet vil følge opp rapporten og evaluere ordningen.

Fylkeskommunen fortsetter derfor med det grunnlag og de retningslinjer vi har, og arbeider videre med en bedre tilpasset markedsføring av ordningen i kommunene. Dette må gjøres på en slik måte at eventuelle endringer fra departementet ikke lager usikkerhet rundt ordningens retningslinjer og funksjon.

Utover retningslinjer og prioriteringer er det i vurderingene lagt vekt på kulturloven og dens formål om å legge til rette for ett bredt spekter av kulturvirksomhet regionalt og lokalt. I retningslinjene fra departementet er det lagt særskilt vekt på formål om egnede lokaler og spesiallokaler for kunst og kultur, og vi støtter denne tilnærmingen i våre retningslinjer.

Søknadene i år kommer fra bygg med ulik størrelse, funksjon og eierskap. Det er en ordning som har ligget brakk i ulike deler av fylket, og har nå blitt rullet ut igjen med nye retningslinjer.

I østre del av fylket har det tidligere vært fokus på støtte til grendehus i tillegg til det som normalt defineres innenfor kulturhus i en kommunal kontekst. Vi ser at denne tilnærmingen går igjen i søknadene som har kommet inn i år.

Det er i formålene ingenting som sier at det ikke kan gis tilskudd til disse byggene, og som det fremgår i rapporten fra Oslo Economics er det varierende praksis hos fylkeskommunene på dette. Det finnes fylker som vinkler ordningen inn mot lokale kulturhus, men i disse tilfellene har de større ordninger på siden som eksempelvis gir tilskudd til kulturarenaer med regionale funksjoner.

Vi ser at det i forbindelse med grendehus ofte er byggetekniske oppgraderinger og modernisering det søkes om tilskudd til mer enn prioriteringskriterie i våre retningslinjer som «Kulturarenaer som ivaretar nye behov og bredde for kulturlivet i fylket» og «fasiliteter spesielt tilrettelagt den kulturelle aktivitetens egenart».

I år vil vi ha mulighet til å gi tilskudd til de fleste omsøkte prosjekter som er godkjente.

Dette henger sammen med fjorårets frist, og at ordningen kan sees på som ny i store deler av fylket. Når det nå arbeides videre med markedsføring og møtevirksomhet for å rulle ut ordningen bredere forventer vi at søknadsmengden vil øke.

6 av søknadene som er kommet inn i år er anbefalt tilskudd, da de oppfyller kravene i tilskuddsordningens retningslinjer. Disse har en samlet søknadssum på 4 770 000,-

Regionplan Agder 2030

Alle innbyggere har tilgang på gode arenaer for kultur, idrett og fysisk aktivitet i nærmiljøet.

Økonomiske konsekvenser

Dette er midler som blir overført over spillemiddelordning og har derfor ikke andre økonomiske konsekvenser enn fylkeskommunens oppfølging og søknadsbehandling i form av arbeidstid og kompetanse. Årets fordeling av spillemidler dekkes på kontostreng 500100 – 492.

Konklusjon

Hovedutvalget vedtar at fremlagt tabell, med forslag til fordeling av 4 770 000 koner, legges til grunn for fylkeskommunens prioritering av spillemidler til desentralisert ordning for tilskudd til kulturbygg 2025.

Kristiansand, 05.05.2025

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør